

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני

(4-10 בינואר 2017)

עידוד לביצוע פיגועים נוספים בעקבות פיגוע הדריסה בירושלים בו נהרגו ארבעה קצינים ישראליים. מימין: "פיגוע ירושלים" (אתר הקריקטורות של אבו מחג'וב, 9 בינואר 2017). משמאל: קריקטורה של עמאד בעלבכי בה נעשה שימוש בפרפראזה על סיסמת תנועת פתח. במקום "הפיכה עד הניצחון" נכתב "דריסה עד הניצחון" כדרך לשחרור פלסטין (mapnews.com, 9 בינואר 2017)

עיקרי המסמך

■ במרכז אירועי השבוע עמד פיגוע דריסה, שבוצע בטיילת ארמון הנציב בירושלים, באמצעות משאית. ארבעה קצינים נהרגו בפיגוע. המחבל נורה ונהרג. מבצע הפיגוע הינו תושב השכונה הסמוכה ג'בל מכבר, שבעבר יצאו ממנה מפגעים רבים. השימוש שעשה במשאית להגברת קטלניות הפיגוע עשוי להיות השראה מפיגועי דריסה המזוהים עם דאעש (ניס, ברליון) ומקמפיין הסברתי של דאעש לתומכיו בחו"ל הקורא לבצע פיגועי דריסה, דקירה והצתה.

■ הרשות הפלסטינית ופתח, התומכים ב"התנגדות העממית", שפיגועי דריסה הינם חלק ממנה, נמנעו מלגנות את הפיגוע והסתפקו בהימנעות מתגובה. בעקבות גינויים לפיגוע מצידם של ראש ממשלת תורכיה וסגנו, פרסמה פתח בדף הפייסבוק הרשמי שלה תגובה (בתורכית וערבית), כי "ההתנגדות הפלסטינית איננה טרור...".

פיגוע דריסה באמצעות משאית בירושלים

■ ב-8 בינואר 2017 בשעות הצהרים הגיעה משאית, שנסעה מכיוון ג'בל מכבר, לאזור טיילת ארמון הנציב בירושלים. נהג משאית זיהה תוך כדי נסיעה קבוצה של חיילים, שירדו מאוטובוס. הוא סטה ממסלולו הגביר מהירות, נסע לעברם ודרס אותם. מיד לאחר מכן הוא כיוון את המשאית, נסע לאחור ודרס חיילים נוספים. כמה חיילים ירו לעבר המחבל והרגו אותו. שלוש קצינות וקצין נהרגו בפיגוע ו-13 נפצעו. בין החיילים שנפצעו שלושה במצב קשה ואחד במצב בינוני/קשה.

מימין: המשאית, שבאמצעותה בוצע הפיגוע (דף הפייסבוק QUDSN, 8 בינואר 2017). משמאל: הודעת קבלת אחריות של התארגנות המכנה עצמה "קבוצת השייד בהאא עליא". ההודעה התפרסמה בדף הפייסבוק QUDSN המצוין, כי אמיתות ההודעה לא נבדקה על ידו (דף הפייסבוק QUDSN, 9 בינואר 2017)

■ מבצע הפיגוע הינו **פאדי אחמד חמדאן אלקנבר**, בן 28, נשוי ואב לארבעה ילדים, מג'בל מכבר שבמזרח ירושלים. בני משפחתו סיפרו כי מזה שנה וחצי הוא עבד כנהג משאית. לדברי משפחתו ושכניו הוא לא היה מזוהה פוליטית ואף לא הפגין נטיות להקצנה דתית (אתר QUDSN, 9 בינואר 2017) חמאס, החזית העממית לשחרור פלסטין והתארגנות (כנראה פיקטיבית) המכנה עצמה קבוצות השייד בהאא עליא¹ טענו, כי פאדי אלקנבר נמנה על פעיליהם. גם גורמים סלפים-ג'האדיים אימצו את קביעות ראש הממשלה, כי המחבל הזדהה עם דאעש. **עד כה אין בידינו אימות לכך, שפאדי אלקנבר הופעל ע"י ארגון טרור פלסטיני או ג'האדיסטי**. סביר, להערכתנו, כי הודעות קבלת האחריות מקורן ברצון לעשות שימוש תקשורתי ב"הצלחה" לה זכה הפיגוע (תופעה המוכרת לנו בעבר)².

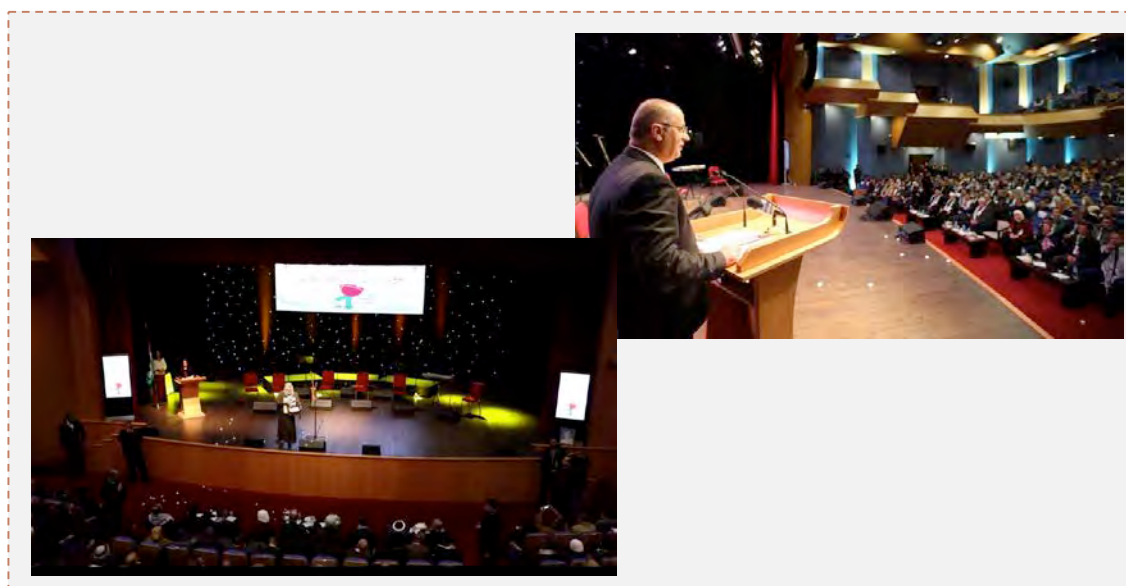
■ **אחמד בחר, סגן יו"ר המעוצה המחוקקת**, התקשר למשפחתו של מבצע הפיגוע והדגיש בדבריו כי מעשהו הוא "החייאה של האנתיפאדה" (צפא, 9 בינואר 2017). **ח'אלד אלבטש, בכיר הג'האד האסלאמי בפלסטין**, הביע הערכה למבצע הפיגוע, שפעל בשם האומה הערבית ובשם האסלאם, כדי להתנגד ל"כיבוש" ולהביא למותם של חיילים. לדבריו המעשה שעשה צריך להוות בבחינת קול קורא

¹ בהא'א עליאן הוא תושב ג'בל מכבר שביצע עם חברו באוקטובר 2015 פיגוע באוטובוס קו 78 בירושלים בו נהרגו שלושה בני אדם.

² פירוט ראו פרסום מרכז המידע מ-9 בינואר 2017: "פיגוע הדריסה בארמון הנציב בירושלים"

עבור בני העם הפלסטיני המתגוררים בערים שונות בישראל דוגמת ערערה, באר שבע, רמלה, אם אלפחם ועוד, להיאבק בישראל (פאל טודיי, 9 בינואר 2017).

■ באירוע שהתקיים בראמאללה לציון "יום השיהיד" הפלסטיני בהשתתפות ראמי חמדאללה, ראש ממשלת ההסכמה הלאומית ובכירי פתח, עלתה לבמה אימו של מחמד שמאסנה (אשר ביצע פיגוע דקירה בקו 185 בירושלים ב-12 באוקטובר 2015). האם פיזרה ורדים וקראה "להצדיע לשהיד פאדי קנבר, מבצע פיגוע משאית האנתיפאדה" (היא עשתה זאת כאשר ראמי חמדאללה יושב מולה בקהל) (דף הפייסבוק QUDSN, 9 בינואר 2017). חמדאללה נשא נאום במהלכו אמר, כי השיהיד הפלסטיני הפך לסמל עולמי להשתחררות ולחופש. הוא בירך את השיהידים הפלסטינים מגני ארצם וזהותה הלאומית (ופא, 9 בינואר 2017) אך נמנע מלהתייחס במפורש לפיגוע הדריסה בטיילת ארמון הנציב.

מימין: ראמי חמדאללה נושא נאום באירוע לציון יום השיהיד הפלסטיני (ופא, 9 בינואר 2017). משמאל: אימו של המחבל מחמד שמאסנה מפזרת ורדים וקוראת להצדיע ל"שהיד פאדי קנבר" (דף הפייסבוק QUDSN, 9 בינואר 2017)

נהרג מחבל שניסה לבצע פיגוע דקירה

■ ב-9 בינואר 2017 במהלך פעילות כוחות צה"ל למעצר מבוקשים במחנה הפליטים פרעה בצפון הבקעה רץ לעבר הכוח הפלסטיני כשסכין בידו, צעק אללה אכבר, וניסה לדקור את החיילים. קראו לו לעצור אך הוא המשיך לרוץ לעברם. הוא נורה ונהרג. במקביל נורו יריות והושלכו מטענים לעבר הכוח. התקשורת הפלסטינית דיווחה על מותו של מחמד צבחי אלצאלחי, בן 33, אסיר משוחרר שישב בכלא הישראלי שלוש שנים (מען, דף הפייסבוק QUDSN, 9-10 בינואר 2017).

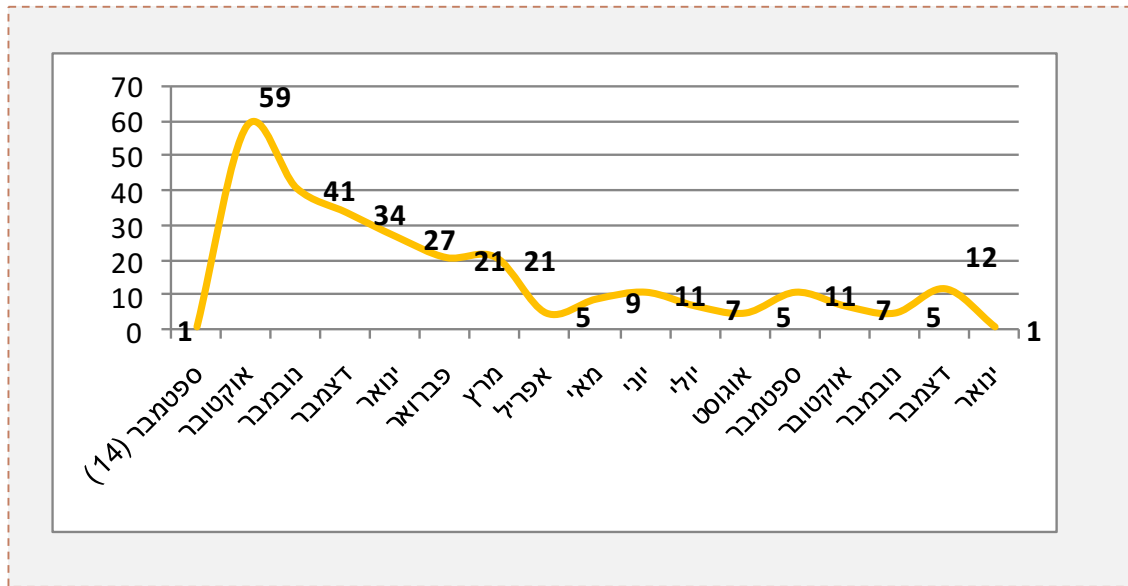
מחמד צבחי אלצאלחי (דף הפייסבוק קדס, 9-10 בינואר 2017)

הפגנות, עימותים והפרות סדר

■ השבוע נמשכו הפגנות, עימותים והפרות סדר. בלטו עשרות רבות של אירועי השלכת בקבוקי התבערה, מטענים מאולתרים ויידויי האבנים. להלן מספר אירועים בולטים:

- **9 בינואר 2017** – שני מטענים מאולתרים הושלכו לעבר כוחות צה"ל שפעלו בג'נין. לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 9 בינואר 2017).
- **9 בינואר 2017** - אבנים הושלכו לעבר כלי רכב ישראלי בכביש עוקף חוסאן סמוך לביתר. שמשות כלי הרכב נופצה (דף הפייסבוק צבע אדום, 9 בינואר 2017).
- **8 בינואר 2017** – אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראליים סמוך למחלף פדואל ליד מעבר אורנית. לא היו נפגעי. נזק נגרם לכלי הרכב (דף הפייסבוק צבע אדום, 8 בינואר 2017).
- **8 בינואר 2017** – פלסטינים יידו אבנים לעבר כוחות צה"ל סמוך לא-ראם ליד ראמאללה. חייל צה"ל נפצע באורח קל (דף הפייסבוק צבע אדום, 8 בינואר 2017).
- **6 בינואר 2017** – אבנים יודו לעבר כלי רכב ישראלי סמוך לצומת מעלה שומרון. לא היו נפגעים. נגרם נזק לכלי הרכב (דף הפייסבוק צבע אדום, 6 בינואר 2017).
- **5 בינואר 2017** – שלושה בקבוקי תבערה הושלכו לעבר כלי רכב שחלפו סמוך לבית עור אלתחתא על כביש 443 שבין ירושלים לתל אביב. לא היו נפגעים (דף הפייסבוק צבע אדום, 5 בינואר 2017).

פיגועים משמעותיים בשנה האחרונה

דו"ח פיגועים (דצמבר 2016)³

■ במהלך חודש דצמבר 2016 היה היקף הפיגועים ביהודה שומרון וירושלים דומה לזה שבחודש שקדם לו. סה"כ בוצעו במהלך החודש 97 פיגועים (בהשוואה ל-93 פיגועים בנובמבר 2016). רוב הפיגועים (67) היו במתווה של השלכת בקבוקי תבערה. בנוסף היו 19 פיגועי מטען, תשעה אירועי ירי מנשק קל ושני פיגועי דקירה. בפיגועים נפצעו שישה בני אדם, שני אזרחים וארבעה אנשי כוחות הביטחון.

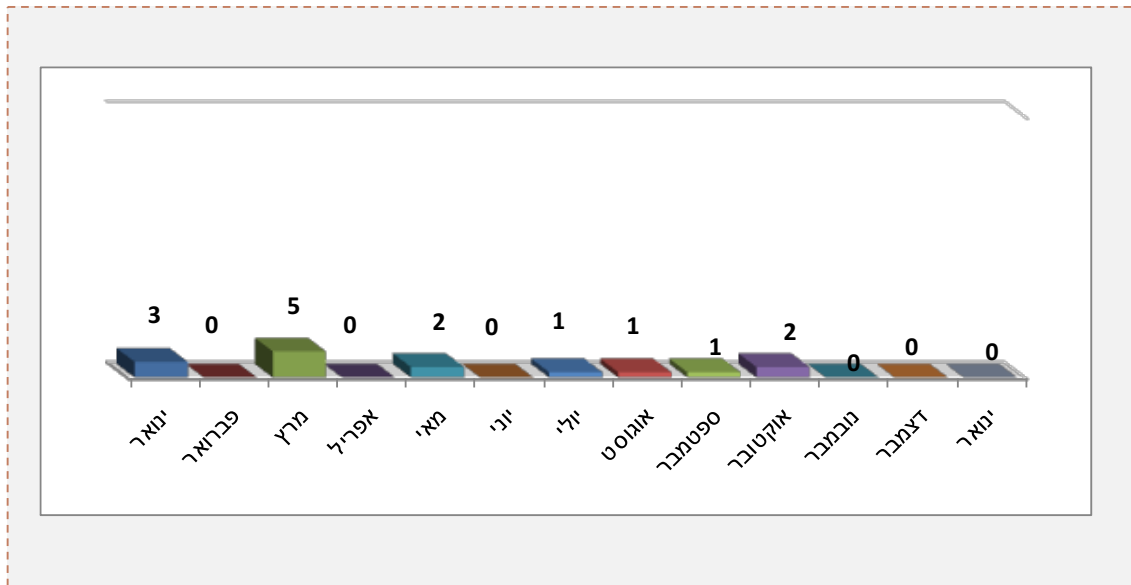
דרום ישראל

ירי רקטות לעבר ישראל

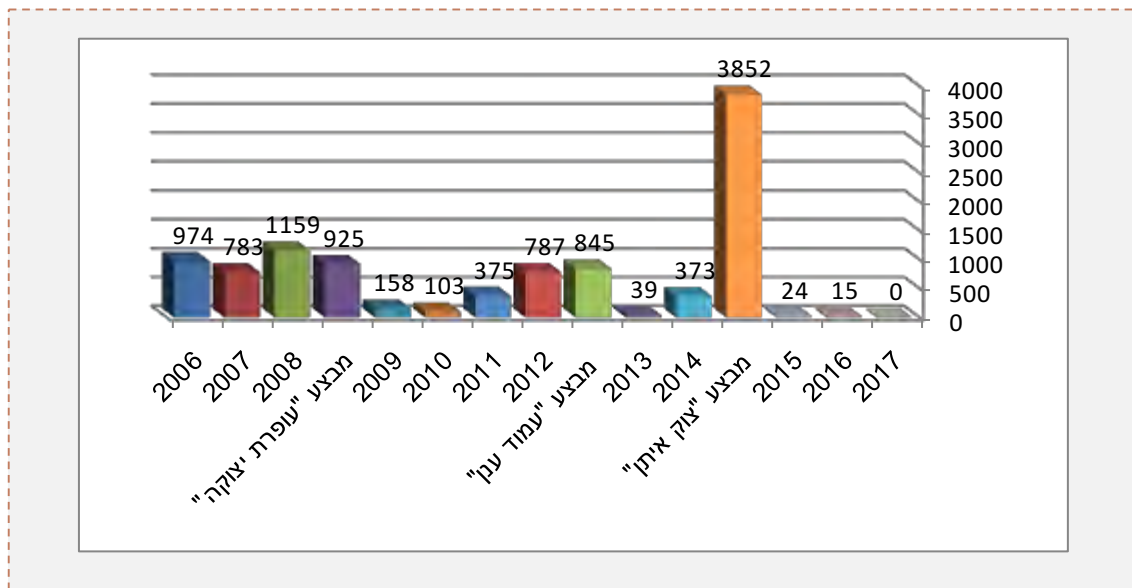
■ במהלך השבוע לא אותרו נפילות רקטות בשטח ישראל.

³ אתר שירות הביטחון הכללי. בדו"ח לא נכללים עשרות מקרים של יידי אבנים.

נפילות רקטות בחתך חודשי

נפילות רקטות בחתך שנתי

נחשפה רשת מבריחים מיהודה ושומרון לרצועת עזה

■ כוחות הביטחון הישראליים חשפו במהלך חודש דצמבר 2016 רשת מבריחים שעסקה בהברחת ציוד מיהודה ושומרון לרצועת עזה, אשר לצורך העברתו לרצועת עזה נדרש היתר מיוחד. על פי החשד הוברחו לרצועת עזה באמצעות רשת המבריחים מאות מצלמות, טיסנים וכבלי תקשורת, שחלקן יועדו לשימושים צבאיים של חמאס. הסחורה האסורה הוחבאה בתוך מוצרי חשמל ביתיים שונים (אתר שירות הביטחון הכללי, 9 בינואר 2017).

⁴ נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה. כמו כן לא נכללות בהם נפילת רקטות בשטח רצועת עזה.

רצועת עזה

סגירת דפי פייסבוק של חמאס

■ ב-6 בינואר 2017 סגר פייסבוק יותר מתשעים דפים ושלושים חשבונות פרטיים השייכים או מזוהים עם חמאס רוב דפי הפייסבוק שנסגרו היו לזכרו של יחיא עייש⁵ במסגרת קמפיין שהושק תחת השם "#להיות כמו עיאש" לציון יום השנה ה-21 למותו. חמאס גינתה את הנהלת פייסבוק וטענה כי הפעילות נעשתה על פי בקשה של "הכיבוש הציוני" תוך שיתוף פעולה בין הנהלת פייסבוק וממשלת ישראל:

• **חסאם בדראן, דובר חמאס**, אמר כי מבצע סגירת העמודים והחשבונות הוא המשך לתיאום המתקיים בין הנהלת פייסבוק לבין ישראל. הוא ציין כי לאותם עמודים וחשבונות יש זכות לבטא את עמדותיהם ודרש מהמפעילים הפלסטינים בפייסבוק לדון באופן רציני באלטרנטיבות לאתר משום שהוא פועל נגד העם הפלסטיני (אתר חמאס, 6 בינואר 2017).

• **חאזם קאסם, דובר חמאס**, אמר כי חמאס מגנה מבצע סגירת החשבונות אותו כינה "שוד ישראל". לדבריו מטרת המבצע היא לפגוע בנרטיב של "ההתנגדות" של העם הפלסטיני ולמנוע מתן ביטוי לקולו (אלאקצא, 7 בינואר 2017).

• **התאחדות העיתונאים הפלסטינים** גינתה אף היא את ההחלטה ודרשה מהנהלת פייסבוק לחזור בה משיתוף הפעולה עם הכיבוש הישראלי ופשעיו נגד העם הפלסטיני ולשחרר את חשבונות שנחסמו. כמו כן נקראה הנהלת פייסבוק לסגור "דפי פייסבוק של הטרוריסטים הישראליים" (אלראי, 7 בינואר 2017; דף הפייסבוק PALINFO, 4-6 בינואר 2017).

דוגמאות לפוסטים שבהם הופיע התייג "#להיות כמו_עיאש" שלא נסגרו על ידי הנהלת הפייסבוק (דף הפייסבוק PALINFO, 4-5 בינואר 2017).

⁵ יחיא עיאש שכונה "המהנדס" היה ממקימי הזרוע הצבאית של חמאס ואחד מהפעילים המרכזיים, שעמדו מאחורי פיגועי ההתאבדות בשנות התשעים, אשר גבו חייהם של עשרות ישראלים. כוחות הביטחון הישראליים הרגו אותו באמצעות טלפון סלולרי ממולד ב-5 בינואר 1996.

בניית כיכר על שמו של מחמד אלזוארי

■ ב-7 בינואר הועלתה תמונה לפיה בדיר אלבלח שבמרכז הרצועה נבנית כיכר לזכרו של המהנדס מחמד אלזוארי (דף הטוויטר PLAINFO, 7 בינואר 2017). כזכור ב-15 בדצמבר 2016 דווח על הריגתו של **מחמד אלזוארי**, מירי לעבר כלי רכבו במזרח תוניס. אלזוארי היה פעיל מאז ב-1991 בזרוע הצבאית של חמאס בסוריה. במסגרת פעילותו בחמאס עסק בפיתוח כלי טיס בלתי מאוישים וטיסנים. הוא הרבה לצאת ללבנון ולסודאן וחלק את הידע שלו גם עם חזבאללה.

בניית כיכר לזכר מחמד אלזוארי בדיר אלבלח (דף הטוויטר PLAINFO, 7 בינואר 2017)

הרשות הפלסטינית

תגובות למשפט אלאור עזריה

■ הכרעת הדין במשפטו של אלאור עזריה במסגרתו הוא הורשע בהריגתו של המחבל עבד אלפתאח אלשריף הביאה לגל של תגובות פלסטיניות. תגובות אלה התאפיינו בהבעת אי אמון במערכת המשפט הישראלית, העלאת הטענה כי המשפט פיקטיבי וקריאה לביצוע חקירה בינלאומית של "פשעי ישראל". בשיח בקרב גולשים פלסטינים אותרה בעיקר ביקורת על כך שהחייל הורשע בהריגה ולא ברצח מכוון. בכירים ברשות הפלסטינית ניצלו את האירועים כדי לשוב והציג את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל כ"פושעים ומוציאים להורג" של תושבים פלסטינים.

■ להלן מספר התייחסויות:

• **יוסף אלמחמוד, דובר ממשלת ההסכמה הלאומית**, ציין כי ישראל הרשיעה את החייל בהריגה מסיבה אחת בלבד והיא צילום האירוע, שהופץ ברחבי העולם. לדבריו הפשע שביצע החייל הוא אחד מתוך מאות פשעים והוצאות להורג בשטח, שביצעו חיילי צה"ל נגד התושבים הפלסטינים בשטחי הרשות. עוד אמר כי מאות בכירים ישראלים תמכו בחייל מרגע מעצרו וזוהי הוכחה להסתה הבוטה של ממשלת ישראל (אלקדס, 4 בינואר 2017).

• **משרד החוץ ברשות הפלסטינית** פרסם הודעה בה צוין כי מהרגע הראשון בו הופץ הסרטון בו מתועדת "הוצאתו להורג" של השהיד מנסות ממשלת ישראל וזרועותיה המדיניות, הצבאיות והמשפטיות לעקוף את בתי המשפט הבינלאומיים ולברוח מאחריות משפטית באמצעות "ביום" מעצרו ומשפטו של החייל. עוד צוין בהודעה כי למעט קולות בודדים רוב הגורמים הישראליים הרשמיים, בהובלת ראש הממשלה, הגנו על הרוצח ואף פעלו לרתום ארגוני ימין קיצוניים רבים ואת הציבור הימני בישראל כדי לגייס כספים למימון הקמפיין לזיכוי של החייל.

• **מחמוד אלעאלול, חבר הועדה המרכזית של פתח**, קרא להפעיל את מערכת המשפט הבינלאומית להגנה על חייהם וזכויותיהם של הפלסטינים. הוא הוסיף, כי פשע הוצאתו להורג של עבד אלפתאח אלשריף בחברון הוא אחד הפשעים וההפרות שמבצעים חיילי הכיבוש מידי יום נגד התושבים הפלסטינים (דניא אלוטן, 5 בינואר 2017).

■ משפחתו של המחבל עבד אלפתח אלשריף כינסה מסיבת עיתונאים בהשתתפות מאות תושבים ואנשי תקשורת. דובר המשפחה תאר את הרשעתו של אליאור עזריה בהריגה כמגוחכת וציין כי המשפחה מתכוונת לפנות לבית הדין הבינלאומי בהאג להעמדתו של החייל לדין בינלאומי באשמת "רצח בדם קר".

העצרת שקיימה משפחת המחבל עבד אלפתאח אלשריף במרכז העיר חברון (מען, 4 בינואר 2017)

תגובות לאפשרות העברת שגרירות ארה"ב בישראל לירושלים

■ בעקבות בחירתו של דונלד טראמפ לנשיא ארה"ב עלתה האפשרות כי שגרירות ארה"ב בישראל השוכנת בתל אביב תעבור לירושלים. אפשרות זו עוררה ממחאות בקרב הפלסטינים, אשר קראו לטראמפ להוריד את הרעיון מסדר היום. בתקשורת הפלסטינית דווח כי הרשות הפלסטינית הנחתה את דרשני המסגדים להתמקד בדרשות יום השישי בגינוי ההחלטה.

■ **אבו מאזן, יו"ר הרשות הפלסטינית**, שיגר איגרת לנשיא ארה"ב הנבחר טראמפ בה קרא לו שלא להעביר את השגרירות משום שלדבריו תהיה לדבר **השפעה הרסנית על תהליך השלום, פיתרון שתי המדינות, הביטחון והיציבות באזור**. במקביל, שלח אבו מאזן איגרות לראשי מדינות בעולם, בהם נשיא רוסיה, נשיא סין, נשיא צרפת, נשיא האיחוד האירופי בהן דרש מהם למנוע צעד זה (ופא, 9 בינואר 2017). בהתבטאות נוספת אמר אבו מאזן, כי **הפלסטינים לא יגיבו באלימות** אך יפעלו בדרכים מדיניות ובאמצעים דיפלומטיים (ופא, 6 בינואר 2017).

■ **מחמוד אלהבאש, יועצו של אבו מאזן לענייני דת וקשרים אסלאמיים המשמש גם בתפקיד השופט השרעי העליון של הרשות הפלסטינית**, איים במהלך דרשת יום שישי שנשא בהשתתפות אבו מאזן ובכירי רשות נוספים כי **העברת השגרירות עלולה לדרדר את המצב למקומות שאף אחד אינו מעוניין להגיע אליהם**. לדברי אלהבאש **צעד כזה הוא בבחינת "הכרזת מלחמה על המוסלמים"**. הוא הדגיש שהעולם המוסלמי והנוצרי מתנגד לצעד כזה והוא רואה בו פזיזות מדינית שכן על ירושלים להישאר פתוחה עבור כל המאמינים (PNN, 6 בינואר 2017).

מימין : מחמוד אלהבאש, יועצו של אבו מאזן לענייני דת וקשרים אסלאמיים, נושא את דרשת יום השישי במסגרת אלתשריפאת במקאטעה בראמאללה. משמאל : אבו מאזן ובכירים ברשות מאזינים לדרשתו של מחמוד אלהבאש (יוטיוב, 7 בינואר 2017)

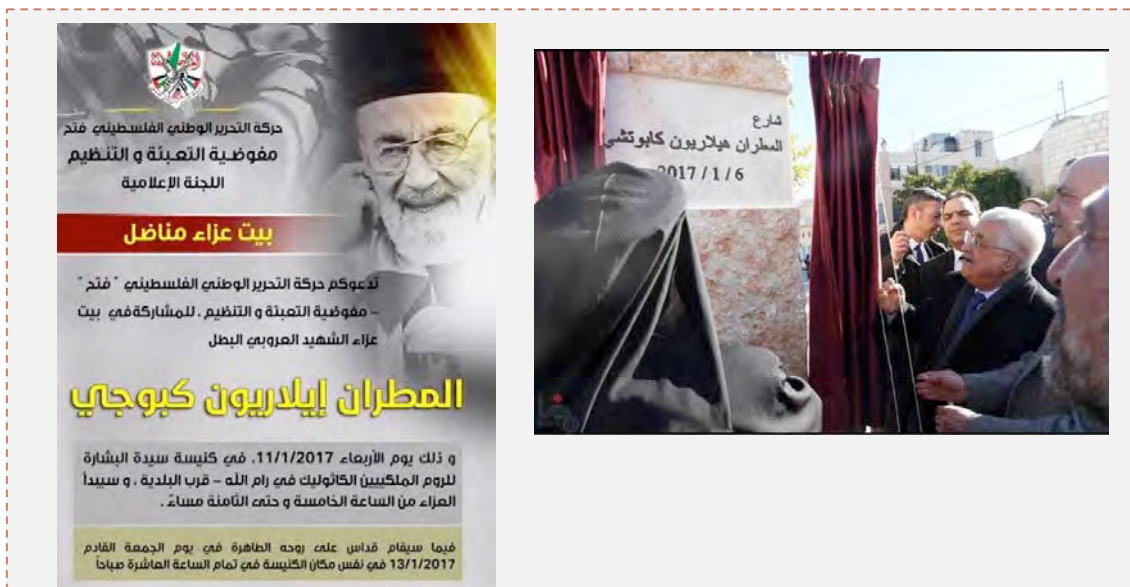
■ בפגישות שערך **צא"ב עריקאת, מזכ"ל הועד הפועל של אשף**, עם גורמים בינלאומיים הוא כינה את הניסיונות להביא להעברת השגרירות כ"הפיכה והסתה נגד הדין הבינלאומי והחלטות האו"ם". לדבריו ניסיונות אלה **מעודדים אלימות ומייצרים אווירה המובילה למתיחות נוספת** (אלפג'ר אלג'דיד, 7 בינואר 2017). בראיון שקיים בערוץ הטלוויזיה הפלסטינית אמר כי במידה וארה"ב תעביר את השגרירות לירושלים **תעמוד הרשות הפלסטינית בפני החלטות גורליות** שכן צעד שכזה יהווה הכרה של ארה"ב בסיפוח ירושלים. הוא קרא לנשיא ארה"ב הנבחר טראמפ להימנע מצעד שכזה, אשר יביא **להרס תהליך השלום** (מען, 9 בינואר 2017).

■ **חנא עיסא, חבר המועצה המהפכנית של פתח ומרצה למשפט בינלאומי**, אמר, כי העברת שגרירות ארה"ב לירושלים **תצית מלחמת דת באזור**. לדבריו, צעד שכזה מהווה הפרה של **החוק הבינלאומי** (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 7 בינואר 2017).

אבו מאזן בטקס קריאת רחוב על שם הארכיבישוף הילאריון קאפוצ'י בבית סאחור

■ במהלך ביקור שערך אבו מאזן בבית לחם לרגל החגים הנוצריים הוא השתתף גם בטקס קריאת רחוב על שמו של הארכיבישוף הילאריון קאפוצ'י בבית סאחור⁶. במהלך הטקס, שיבח אבו מאזן את תרומתו של קאפוצ'י עבור הפלסטינים ואמר כי במותו הם איבדו לוחם לאומי, אשר הקריב רבות למען מולדתו השנייה, פלסטין (ופא, 6 בינואר 2017).

■ תנועת פתח פרסמה בדף הפייסבוק הרשמי שלה כי תפתח סוכת אבלים לזכרו של קאפוצ'י ותיערך מיסה מיוחדת לזכרו והזמינה את הציבור להשתתף באירועים (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 7 בינואר 2017).

מימין: אבו מאזן בטקס קריאת רחוב בבית סאחור על שמו של הארכיבישוף הילאריון קאפוצ'י (ופא, 6 בינואר 2017). משמאל: פתח מזמינה את הציבור להשתתף באירועים לזכרו (דף הפייסבוק הרשמי של הפתח, 7 בינואר 2017)

⁶ ב-1 בינואר 2017 הלך לעולמו בגיל 94 הארכיבישוף הילאריון קפוצ'י. קאפוצ'י שימש בין השנים 1965-1974 כארכיבישוף של קיסריה וארץ ישראל מטעם הכנסייה היוונית הקתולית. בשנת 1974 נתפס ע"י כוחות הביטחון בישראל כשהוא מבריה בכלי רכבו אמצעי לחימה עבור אנשי פתח תוך ניצול מעמדו הדיפלומטי. קאפוצ'י נידון ל-12 שנות מאסר, אולם שוחרר בשנת 1978 בעקבות דרישת האפיפיור מנשיא המדינה אפרים קציר. לאחר שחרורו גורש מישראל. בשנת 2010 השתתף קאפוצ'י במשט המרמרה לעזה. בשנת 2013 העניק לו אבו מאזן, במהלך ביקורו ברומא, את אות "כוכב ירושלים".